A4/8160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 135. szám
1988. június 7., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

A szövetkezeti politika élharcosa volt

Közgyűlést tartott az Erdei Ferenc Társaság

Megalakulása óta első közgyűlését tartotta tegnap, hétfőn Makón, a városi tanács dísztermében az Erdei Ferenc Társaság. *Kulcsár Kálmán* akadémikus, a társaság elnöke Erdei Ferenc Parasztok című munkája megjelenésének 50. évfordulója alkalmából méltatta a tudós jelentőségét. Ez a könyv korszakhatárt jelent a szociográfiában és a népi mozgalomban. A mű akkor született, amikor Erdei Ferenc a harmincas években visszatért nyugat-európai útjáról, és így szembesült a magyar társadalom elmaradottságából adódó nehézségekkel. A szokatlan hangnemű mű tudományos igénnyel tárta fel egy réteg helyzetét. A szociográfia, Erdei ezen munkájával a szociológia felé fordult. A parasztság társadalom alatti társadalomként élt. A hatalmi elnyomás miatt vált ez a réteg elmaradottá. A valóságfeltárás mellett Erdei rámutatott arra is, hogy a parasztság modernizálása csak az egész társadalom átalakulásával következhet be. Kulcsár Kálmán fölhívta a figyelmet arra, hogy azok az értékek, amelyeket az 1938-ban írt könyvében Erdei feltárt és megállapított, később beépültek az 1960-as évek mezőgazdaságának modernizációjába, amelynek alapjait a makói születésű tudós munkálta ki. A társaság elnöke előadásában foglalkozott a magyar szociológia helyzetével is, és megállapította, egészen az utóbbi évekig nehéz sorsú tudomány volt. Csak az elmúlt években produkált olyan tudományos eredményeket, amelyeket nem ellenzéki megállapításként vett figyelembe a hatalom, hanem próbálta a gyakorlatban is hasznosítani. Sajnos a magyar szociológia fejlődésére kihatott, hogy ellenzékinek tartották, és ezért későn épült be a hivatalos tudományba. A Parasztok című munka szemléleti változást eredményezett, és a magyar szociológia a mai napig nem tudta meghaladni Erdeinek ezt a könyvét.

Ezt követően *Tóth Ferenc* korreferátumában rámutatott arra, hogy az író-szociológust többen hasonlították Széchenyihez, hiszen ő is a reformpolitika szószólója volt, és a nyugati körútja után döbbent rá a magyar nép elmaradottságára. Borbély Sándorné hozzászólásában elmondta, Erdei dolgozta ki a demokratikus szövetkezeti politika elemeit.

Részt vett a tanácskozáson és szót kért *Pozsgay Imre*, a Politikai Bizottság tagja, a Hazafias Népfront főtitkára. Elöljáróban elmondta:

— Tisztelgő szóra kértem lehetőséget. Hiszen vagyunk itt a teremben néhányan, akik ott voltunk a társaság megalapításának kezdeményezésénél. Egyebek között a Márciusi Frontnak azon a szép ünnepén, amelyet éppen itt Makón tarthattunk, s így a népfront nevében, s a magam nevében is szeretném a közgyűlést, az Erdei Ferenc Társaság tagjait, együttesét biztosítani a további támogatásról, együttműködésről. A mai összejövetel persze jó alkalom, mert hiszen az, amiről itt ma Erdei Ferenc életművének tudós ismerői szólhattak, a Parasztok című könyv megjelenésének évfordulója valamennyiünket önvizsgálatra késztetett. Önvizsgálatra még olyanokat is, mint magam vagyok, aki oly tudományos elmélyültséggel nem ismerhetem ezt a művet, mint az előttem szólók, de hűséges olvasója s méltatlan realizálója vagyok az élet egyikmásik területén annak, amit még annak idején Erdei Ferenc kezdeményezett.

Pozsgay Imre beszédét így folytatta: — Örülök annak is, hogy itt már időszerű ügyek, nagyon is aktuális viták is szóba kerültek. Én abban reménykedem, hogy még inkább így lesz a jövőben a társaság munkájában. Én, aki a társaság szerény tagjaként szeretnék az önök munkájában részt venni, szintén azt javaslom, hogy az aktualizálás kényszere nélkül, de az időszerű dolgokra is fordítsunk mindig figyelmet, akár a közgyűlésen, akár szűkebb társasági összejöveteleken találkozunk. Erdei Ferencnek a mai idők kedvére lennének, mert nem kedvtelésre való idők ezek ám. Ő általában a nehéz idők embere volt. És egyik tanulsága életművének, a Parasztok című művének is, hogy tudományos alapossággal, nagy alkotó készséggel és képességgel megáldva, és teljesítményre kész kitartással, tehetséggel dolgozva, politizálni is tudott. És dönteni volt képes, amikor tudomány és politika között kényszerült választani, bár a vonzalmai mindig a tudományhoz húzták. És ha meggondoljuk, hogy 38-ban megjelent a Parasztok című műve, és 1944-ben abban a paraszti társadalomban kellett az általa már újragondolt és a munkásmozgalomhoz kapcsolódó modernizációs programot elkezdenie, megvalósítania; rövid úton törvényeket alkotni egy ideiglenes nemzetgyűlésben; a kormány tagjaként ezt a nemzetgyűlést támogatni, akkor azt mondom, hogy Erdei Ferenc egész életművében nem a vád volt az igaz, a politikai alkalmazkodó képesség, hanem a tudomány politikai alkalmazásának készsége és képessége.

— Az emberi kapcsolatok újjárendezése egy olyanfajta világ, amelyben a paraszt is állampolgár lehet, vagyis az alól a nyomás alól végleg kiszabadulhat, ha már életformájában és termelési módjában megváltozott, amely alá a hatalom sodorta.

Forgó István, a társaság titkára beszámolt az eddigi működésről, munkaprogramra adott javaslatot, és végül a tagság kibővítette a társaság elnökségét.

Grósz Károly fogadta Gorbacsov személyes képviselőjét

Grósz Károly, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkára, a Minisztertanács elnöke hétfőn a Központi Bizottság székházában fogadta Albert Vlaszovot, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága propaganda osztálya vezetőjének első helyettesét, aki az SZKP Központi Bizottsága főtitkárának személyes képviselőjeként érkezett rövid látogatásra hazánkba. A vendég az SZKP KB Politikai Bizottsága és a szovjet kormány megbízásából tájékoztatást adott Mihail Gorbacsov és Ronald Reagan május 29-e—június 2-a közötti moszkvai találkozójáról.

A megbeszélésen jelen volt Borisz Sztukalin, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. (MTI)

Hazánk vendége Mauno Koivisto

Mauno Koivisto, a Finn Köztársaság elnöke — a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának meghívására — hétfőn hivatalos, baráti látogatásra Budapestre érkezett. Útjára elkísérte felesége, *Tellervo Koivisto*.

A délelőtti órákban különgéppel érkező vendégeket a Ferihegyi repülőtéren *Trautmann Rezső*, az Elnöki Tanács helyettes elnöke; *Katona Imre*, az Elnöki Tanács titkára és felesége; *Horn Gyula* külügyi államtitkár fogadta. Jelen volt *Hargita Árpád*, hazánk helsinki, illetve *Arto Mansala*, Finnország budapesti nagykövete.

A szívélyes üdvözléseket követően vendégek és vendéglátóik gépkocsiba szálltak, s együtt indultak az ünnepélyes fogadtatás helyszínére, a Kossuth Lajos térre.

A díszmotorosok kíséretében érkező finn államfőt *Sarlós István*, az Országgyűlés elnöke; *Szűrös Mátyás*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára; *Marjai József* miniszterelnök-helyettes, kereskedelmi miniszter; *Horváth István* belügyminiszter, valamint politikai, gazdasági és kulturális életünk több más vezető személyisége fogadta a Parlament előtti, fellobogózott téren, ahol felsorakozott a Magyar Néphadsereg díszegysége.

Mauno Koivisto Trautmann Rezső társaságában fogadta a díszegység parancsnokának jelentését, majd a finn és a magyar himnusz elhangzása után elléptek a tisztelgő katonák sorfala előtt. A vendégek és vendéglátók ezután kölcsönösen bemutatták a fogadtatáson megjelent magyar és finn személyiségeket, a kíséret tagjait, illetve a diplomáciai testület jelenlevő vezetőit.

Az ünnepség a tisztelgő katonai egység díszmenetével zárult. A finn államfő és felesége, valamint a kíséretükben levő személyiségek ezután szállásukra indultak.

(Folytatás a 2. oldalon.)

A biotechnológia feladatai

Háromnapos nemzetközi biotechnológiai tudományos konferencia kezdődött hétfőn Szegeden a technika házában. A világ 13 országából érkezett résztvevők három napon keresztül előadásokat hallgatnak meg és nyolc szekcióban vitáznak. A konferencia angol nyelvű.

Tegnap megnyitó szavakat Barabás Zoltán akadémikus mondott. Szólt arról, hogy a biotechnológia szónak nagyon széles jelentése van, így a mostani tanácskozás jelölésére nagyon jól megfelel, hiszen a szegedi eszmecserék során nemcsak a központi témákat tárgyalják meg, hanem a részterületek kérdéseit is. A tanácskozás legnagyobb haszna az lehet, ha itt a kutatók és alkalmazók együttműködésének új lehetőségei teremtődhetnek meg.

Plenáris előadást Holló János akadémikus tartott. Az élelmiszeripari és a takarmánygazdálkodás területén a biotechnológia alkalmazásának tendenciáit és problémáit elemezte.

Hangsúlyozta: az utóbbi évtizedekben megnövekedtek a mezőgazdaság feladatai a lakosság ellátásában. A termékskála fejlesztése ma már a biotechnológia nélkül elképzelhetetlen. Eddig a különböző vegyi anyagok lehettek a terméshozamok serkentői. A következő időszak ezen a területen mindenképpen a biotechnológiáé lesz. Az eredményesség érdekében elengedhetetlen a fiziológusok, agronómusok és az élelmiszeripari szakértők együttműködése. Törekedni kell arra is, hogy az eredmények minél kevesebb befektetéssel legyenek elérhetőek.

A biotechnológia vagy az egész növény átalakításával vagy a sejtek befolyásolásával érheti el céljait. Születhetnek új fajok és megjavulhatnak egyes meglévő növények egyes tulajdonságai. A génsebészeti módszerek ma már világszerte használatosak. Segítségükkel például egyes növényfajták olajhozamát lényegesen sikerült megnövelni. Így elkerülhető, hogy néhány növény a betakarítási csúcsra érlelje meg termését. A vírusoknak ellenállób fajták születtek. Meg lehet változtatni a fehérjeösszetételt és a fotoszintézis hatékonyságát is.

Az élelmiszeriparban a mikroorganizmusok termelésbe fogásától" sokat várhatunk. Nem csak a mennyiségek növekedhetnek, hanem például kevésbé savas borok és összetettebb ízű, finomabb és olcsóbb előállítású sörök is a boltok polcaira kerülhetnek. **B. I.**

Magyar—csehszlovák barátsági nap

Koszorúzás a Lidice-emlékműnél

Nagy László felvétele

Képünkön: a városi pártbizottság képviselői koszorúznak

A tegnap, hétfőn megrendezett magyar—csehszlovák barátsági nap alkalmából Szegedre érkezett *Tibor Kovan*, Csehszlovákia követségi tanácsosa és *Jaroslav Musilek*, a Csehszlovák Tájékoztatási és Kulturális Központ igazgatója. A vendégeket a HNF városi bizottságán *Kulcsárné Kiss Piroska*, a városi népfronttitkár fogadta, majd elkísérte őket a Szegedi Konzervgyárba. A vállalat munkájáról, a társadalmi és tömegszervezetek tevékenységéről *Bagó János* főosztályvezető adott tájékoztatást. A csehszlovák delegáció ezt követően részt vett a Lidice falu lerombolásának 46. évfordulója alkalmából megrendezett magyar—csehszlovák barátsági nagygyűlésen a Móra-parkban.

Az eseményen *Berta István*, a Hazafias Népfront Szeged Városi Bizottságának alelnöke mondott ünnepi beszédet, majd Tibor Kovan kért szót. Ezt követően megkoszorúzták a Lidice-emlékművet. Az MSZMP Szeged Városi Bizottsága, városunk tanácsa, a HNF Csongrád megyei és városi bizottsága, a KISZ városi bizottsága, a Lidice brigád képviselői, valamint a csehszlovák delegáció tagjai helyezték el az emlékezés virágait.

A nagygyűlés az Internacionálé hangjaival zárult. Ezután a csehszlovák vendégek baráti beszélgetésen vettek részt a Hazafias Népfront városi bizottságán.